

af 14de Marts 1821, der handler om Udlevering af bortkøpte Værnepligtige og deserterede Soldater, kan der naturligvis ikke være Tale om, at saadanne Personer kunne tildeles extraordinære Hjemstedsbeviser; saadanne maa vi paa Ansfordring udlevere. Jeg kan ogsaa tænke mig andre Tilfælde, hvor der ikke kunde være Tale om at tildele extraordinært Hjemstedsbevis, f. Ex. til Personer inde fra Hertugdømmerne, som der have nydt offentlig Fattigunderstøttelse. Jeg er ogsaa af den Mening, at man ikke bør meddele saadanne Hjemstedsbeviser til Personer, der have lidt en værdig Straf i Hertugdømmerne; men jeg mener, at, hvor saadanne særegne Omstændigheder ikke tale derimod, kunde den høitærede Minister i Henhold til § 2 i Loven af 9de Marts 1872 meddele extraordinære Hjemstedsbeviser. Efter den første Lov, der udkom om extraordinære Hjemstedsbeviser — den udkom som provisorisk Lov den 25de August 1871 —, kunde der ikke være Tale om at meddele Hjemstedsbeviser til Andre end dem, der vare udvandrede i de før omtalte 6 Aar. Denne Lov blev senere forelagt Rigsdagen til Stadfæstelse, først i Folkethinget. Jeg var dengang i Folkethinget, og jeg var Medlem af det Udvalg, der drøftede dette Forslag. Udvalget var enigt om at gaae en Udvidelse af Loven, da der var mangfoldige Tilfælde, hvor vi ansaa det for human og rigtig at give Vedkommende extraordinære Hjemstedsbeviser, selv om Betingelserne i den foreløbige Lovs § 1 ikke vare opfyldte; derfor indsatte vi en ny § 2, som jeg skal tillade mig at oplæse: „Indenrigsministeriet skal, hvor særegne Omstændigheder tale derfor, være bemyndiget til at bestemme, at de ommeldte Hjemstedsbeviser skulle meddeles saadanne i de afstaaede Hertugdømmer fødte eller hjemmehørende Personer, der ere at betragte som danske Statsborgere, selv om de iøvrigt ikke falde ind under Bestemmelserne i foranstaaende Paragraf, samt at saadanne Personer, naar de her i Landet blive trængende til Fattigunderstøttelse, ikke skulle være underkastede de gjældende Regler om Ublændinges Hjemsendelse.“ Loven med denne § 2 gik ind her i dette Thing og blev vedtagen her; den fik senere kongelig Stadfæstelse, og det er den, vi have som Lov af 9de Marts 1872. Det er jo nu aldeles vist, at Personer, som ere fødte i de afstaaede Hertugdømmer før 16de November 1864, have Indfødsret i Danmark. Det staar udtrykkelig i Fredstraktaten i Wien i Slutningen af § 19, der lyder saaledes: „Alle de Personer, som have Indfødsret paa den Tid, da Udvevlingen af Ratifikationerne af denne Traktat finder Sted, bevare den saavel i Kongeriget som i Hertugdømmerne.“ Elige Personer have altsaa Indfødsret, men de have intet Hjemsted, intet Forsørgelseshjemsted, som de kunne ty til i paakommende Tilfælde, hvis de skulde blive trængende. Jeg finder nu, at det et underligt Forhold, ja, jeg kan kalde det et komplet Misforhold, at Personer, der

have Indfødsret her i Landet, ikke have noget Hjemsted her i Landet. Jeg kan bedre forstaa, at Personer kunde have Hjemsted her i Landet, uden at have Indfødsret, thi endt jeg ogsaa anser det for et Misforhold. Regjeringen har jo selv anset det for et uheldigt Forhold, idet den i det Forslag til Lov om det offentlige Fattigvesen, som er forelagt Folkethinget tre Aar i Rad, nemlig 1872—73, 1873—74, og 1874—75, havde indsat en Bestemmelse i § 25, der lød saaledes: „Ublændinge vinde Forsørgelsesret her i Landet, naar de erholde Indfødsret.“ Hvis denne Bestemmelse var bleven Lov, vilde dette Misforhold have været hævet. Dette skete imidlertid ikke, og som Lovgivning er for Tiden, kan der jo ikke raades Bod paa dette høist uheldige Forhold; der er jo i Dieblisset ikke Noget at gjøre i den Retning. Jeg skal iøvrigt henstille til den høitærede Indenrigsminister, om det ikke maatte være rigtig, at vi fik et Lovforslag i denne Henseende, om det ikke maatte være rigtig, at vi fik et Lovforslag bygget paa Gjenfaldighed, thi, saaledes som Forholdene nu ere, skulle vi jo rundt omkring i alle danske Kommuner forsyne Enhver, som er hjemmehørende i Kommunen, med Hjemstedsbevis, hvori vi udtale, at vi i Xrangsstilfælde ville modtage Vedkommende til enhver Tid tilligemed Kone og Børn. Det er jo ikke Tilfældet her i Danmark, at vi forlange nogetssomhelst Hjemstedsbevis af Ublændinge, der bosætte sig her; men jeg veed, at det forlanges i alle de tydske Stater saavel som i Schweiz, at, naar Folk ville bosætte sig der, skulle de præstere et saadant Hjemstedsbevis. Her i Danmark tage vi jo uden videre imod Alle og Enhver. Enhver kan komme herind og bosætte sig, og naar han har været her i 5 Aar, saa har han et Forsørgelseshjem, et Hjemsted her i Landet, medmindre han skulde være født i de afstaaede Hertugdømmer, hvor Tidsfristen jo, som bekendt, er 15 Aar. Paa dette Misforhold kan der imidlertid, som sagt, kun raades Bod ved Lovforslag. Men paa det andet Forhold, naar en Person har Indfødsret, uden at have Hjemsted, kan den høitærede Indenminister i mange Tilfælde raade Bod ved at gaa ind paa en anden Fortolkning af § 2 i Loven om extraordinære Hjemstedsbeviser end den, han hidtil har fulgt. Kan man efter min Mening ikke alene gjøre det, men jeg mener endogsaa, at han efter den nævnte Lovs § 2 maa finde sig forpligtet til at gjøre det. Det hedder jo nemlig i Slutningen af den tidnævnte § 2: „at saadanne Personer, naar de her i Landet blive trængende til Fattigunderstøttelse, ikke skulde være undergivne de gjældende Regler om Ublændinges Hjemsendelse“; de skulle altsaa ikke hjemsendes som andre Ublændinge. Iøvrigt tror jeg nu slet ikke, at Personer, fødte i de afstaaede Hertugdømmer før den 16de November 1864, kunne udviges af Danmark. Der gives i alt Fald Dogme i saa Henseende, assagte